

Puhkemetsadeks määramise ja puhkemetsade majandamise juhend

1. Riigimetsa puhkemetsaks määramine ja majandamiseks eritingimuste kehtestamine toimub RMK tahteavaldusena, seda ei nõua metsanduslikud õigusaktid. RMK teeb seda selleks, et metsa majandamine arvestaks parimal viisil rekreatiivset metsakasutust linnade lähiümbruses ja RMK puhkealadel.
2. Puhkemetsadeks määratakse pika ja traditsioonilise kasutusega suuremate linnade lähiümbruse metsaosad ja RMK puhkealade intensiivselt kasutatavad tsoonid
3. RMK puhkealadel toimub puhkemetsaks määramine külastuskorralduskavade alusel tuginedes. Külastuskorralduskavade koostamisel tuginetakse tsoneerimisel seiretele ja uuringutele ning vastava andmestu analüüsile. Puhkealadel teostatakse loodushoiuosakonna poolt külastusmahu seiret, külastajauuringuid, loodushoiuobjekti seiret ja külastuskoormuse uuringuid.
4. Külastuskorralduskavaga määratakse loodusala ulatus ja rekreatiivseks metsakasutuseks sobivad alad tsoneeritakse vastavalt teenindus-, huvi- ja varutsoonideks:
 - 4.1 Teenindustsoon moodustab loodusala raskuskeskme, kus asuvad puhke- või kaitseala loodushoiuobjektid ning põhiline osa looduses liikumise radadest.
 - 4.2 Huvitsooni kuuluvad looduskaitse ja/või kultuuriloolise tähtsusega eksponeeritavad alad, mis omavad ka loodushariduslikku väärtust. Tsoonis suunatakse külastus loodusradadele.
 - 4.3 Varutsooni eesmärgiks on moodustada sellised alad, mis kindlustavad ala terviklikkuse, samas on vajaduse korral võimalik varutsooni arvelt tulevikus külastusala laiendada.
5. Puhkemetsaks määramise reeglid:
 - 5.1 Puhkemetsadeks määratakse RMK puhkealade teenindus- ja huvitsoonid. Puhkealad tsoneeritakse loodushoiuosakonna poolt ning tsoonide määramine kooskõlastatakse metsaülemaga.
 - 5.2 Puhkemetsadeks määratakse väljaspool RMK puhkealasid traditsioonilise- ja intensiivse kasutusega asulate-linnade lähiümbruse metsaosad. Metsaülemate poolt vaadatakse üle ka varasematel aastatel puhkemetsa tunnusega kvartalite-eraldiste loetelu. Puhkemetsa staatus eraldisel on kehtiv ainult metsaülemaga käskkirja alusel.
 - 5.3 Puhkemetsade määramise otsustab metsaülem. Metsaülemaga käskkirjaga määratletakse kvartalite (staatus tervikuna) või vajadusel eraldiste loetelu (staatus osale kvartalist), kus ala prioriteediks on rekreatiivne kasutus.

- 5.4 Puhkemetsaks võib olla senine majandatav, majanduspiirangutega või rangelt kaitstav mets. Puhkemetsa tunnus viitab olemasolevatest piirangutest sõltumatult metsa kõrgele puhkeväärtusele.
- 5.5 Metsakorraldaja õigustega töötaja lisab metsaülevaate käskkirjaga puhkemetsaks arvatud eraldisele kaitsepõhjuse tunnuse „puhkemets“ ja muudab metsakategooria majanduspiirangutega metsaks, kui see oli eelnevalt majandatav mets. Muudel juhtudel metsakategooriat ei muudeta.
6. Puhkemetsa rekreatiivsete väärtuste säilitamiseks arvestatakse metsamajanduslike tööde kavandamisel ja teostamisel vastava metsakasutusviisi vajadustega. Kui eraldisel ei esine muid piiranguid peale puhkemetsa väärtuste, majandatakse puhkemetsa järgmiste põhimõtete järgi:
- 6.1 Valitakse sobiv raieviis, arvestades kasvukohatüüpi ja puuliiki, eelistatakse võimalusel turberaieid.
- 6.2 Kavandaja poolt sisestatakse vajadusel raiekavasse eritingimused, seatakse eritingimusi raielangi pindalale, liitumisajale, kujule või sisestatakse tööde keelatud periood (näiteks suusatrassid puhkemetsas).
- 6.3 Võimalusel välditakse korrapärase kujuga raielanke ja võimalusel jäetakse rohkem säilikipuid.
- 6.4 Kõik puhkeala tsoonidesse kavandatud raided tehakse maastikku sobitades. Raietöid teostatakse ajal, millal võimalikult vähe häiritakse looduses viibijaid.
- 6.5 Eriti hoolikalt kavandatakse ja viiakse läbi töid telkimis-, lõkke- ja parkimisplatside, sissesõiduteede- ja matkaradade äärsel aladel.
7. Teenindus- ja huvitsoonis teostatavate raiete kavad kooskõlastab metskond loodushoiuosakonnaga.
8. Väljaspool RMK puhkealasid puhkemetsadeks määratud metsaosadesse kavandatud uuendusraietest teavitab metskond kohalikku kogukonda igal aastal, aasta alguses teavituse avaldamisega valla infokandjates. Samas teavitame ka kavandatud metsauuendusvõtetest ja muudest olulisematest metsamajanduslikest töödest puhkemetsades. Vajadusel lisame selgitavad kaardiväljavõtted, mille põhjal on huvitatud isikutel võimalik raiekohtade asukohtadega tutvuda.
9. Tunnusega „puhkemets“ eraldised välistatakse RITA CORE-s uuendusraie arvestuslangi arvutusest.